

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van: college van burgemeester en wethouders

Aan: de leden van de commissie Welzijn

Datum: 16 november 2010

Contactpersoon: S. Sneep en C.de Heer

Tel.nr.: 8660 + 8434

E-mailadres: sneep.s@woerden.nl en heer.c@woerden.nl

Gemeente Woerden 10.016476

Registratiedatum: 16/11/2010
Behandelend afdeling: RAAD
Afgehandeld door/op:

Onderwerp:

Regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden

Kennisnemen van:

- a) raadsinformatiebrief van 30 september 2010, zoals geagendeerd voor uw vergadering van 7 oktober 2010, inclusief het daar bijgevoegde cijfermateriaal (in uw bezit; zie document 10.014556);
  - b) verslag van het overleg op 1 november 2010 tussen de portefeuillehouder en de drie scholen voor voortgezet onderwijs (bijgevoegd).
-

Inleiding:

In uw vergadering van 7 oktober 2010 heeft de portefeuillehouder u door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de manier waarop zij voornemens is vorm te geven aan de discussie in de raad over de vraag, of herijking van het beleid rond de regionale onderwijsfunctie van de gemeente wenselijk is of niet.

Een inhoudelijke discussie over dit onderwerp is geagendeerd voor uw vergadering op 1 december. De directies van de drie betrokken scholen voor voortgezet onderwijs zijn uitgenodigd om bij deze discussie aanwezig te zijn. Wij nodigen u uitdrukkelijk uit de aanwezige scholen over dit onderwerp vragen te stellen.

Op 1 november heeft de portefeuillehouder met de drie betrokken scholen een verkennend gesprek over dit onderwerp gevoerd. Het verslag van dit overleg is bijgevoegd.

Kernboodschap:

Wij vragen uw commissie om – nadat u de betrokken scholen hierover heeft bevraagd – richting te geven aan de discussie, die naar verwachting in januari 2011 zal leiden tot een standpuntbepaling door de raad.

Directe aanleiding tot de discussie is

- enerzijds het toenemende verschil in de huisvestingsbehoefte van Kalsbeek College en Minkema College en de wens van de gemeente dit verschil te verkleinen en
- anderzijds de afspraak in Stratego-verband om samen met de gemeente Utrecht te komen tot realistische voorstellen met betrekking tot het terugdringen van het aantal leerlingen dat uit de gemeente Utrecht naar het voortgezet onderwijs in Woerden gaat.

Datum: 16 november 2010

Om de geschetste problematiek het hoofd te bieden, zullen wij de gemeenteraad voorstellen een aantal kaders te stellen. Wij denken daarbij onder meer aan een maximale gebouw grootte, waarbinnen naast ruimte voor (alle) leerlingen uit Woerden, ook ruimte is voor leerlingen uit de traditionele voedingsgebieden buiten Woerden. Daarnaast overwegen wij voor te stellen het aantal permanente locaties voor voortgezet onderwijs op het huidige niveau te handhaven, de locaties die tijdelijk in gebruik zijn af te stoten en eventuele leegstand veel eerder dan tot nu toe gebruikelijk is in gebruik te geven aan collega-scholen.

De binnen Stratego te maken afspraken helpen bij het behalen van bovengenoemde kaders. Zo worden er in dit kader afspraken gemaakt die de witte vlucht vanuit Utrecht naar Woerden beperken of voorkomen. Dit *kan* geëffectueerd worden door afspraken te maken over een regionale leerlingprognose, een regionale inschrijving gekoppeld aan een regionaal aannamebeleid en/of herdefiniëring van een of meer traditionele voedingsgebieden.

De door de raad te nemen besluiten gelden voor alle scholen in Woerden, maar hebben vooral effect op de drie scholen voor voortgezet onderwijs. Nadere mogelijke besluitvorming door de raad op het gebied van Leonardo-onderwijs of een voorziening voor REC 3 en REC 4 staat hier los van. De hierover te voeren discussie maakt ook *geen* deel uit van de discussie in uw vergadering op 1 december.

Vervolg:

De planning is als volgt.

- 18 november: verzending commissiestukken aan de raadsleden en de direct betrokken scholen
- 18 november: verzending kopie commissiestukken aan het consensusoverleg
- 1 december: inhoudelijke discussie in de commissie Welzijn
- 13 december: terugkoppeling in consensusoverleg
- 27 januari: raadsbesluit

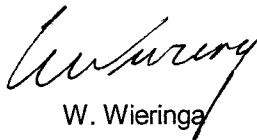
Bijlagen:

Verslag van het overleg op 1 november 2010 tussen wethouder T. Cnossen-Looijenga en de drie scholen voor voortgezet onderwijs.

In aanvulling op het cijfermateriaal dat bij de raadsinformatiebrief van 30 september is gevoegd, geven wij een overzicht van de actuele leerlingaantallen op de wettelijke teldatum van 1 oktober 2010:

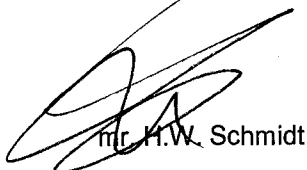
- Kalsbeek College	werkelijk: 2916 leerlingen	prognose PVG: 2872 leerlingen
- Minkema College	werkelijk: 2370 leerlingen	prognose PVG: 2419 leerlingen
- Praktijkschool	werkelijk: 216 leerlingen	prognose PVG: 217 leerlingen

De secretaris

W. Wieringa

De burgemeester

Mr. H.W. Schmidt

Afdeling / Wethouder / Burgemeester: Onderwijs en Welzijn

Onderwerp: regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden & maximale gebouwgroote voortgezet onderwijs

Aanwezig: Titia Cnossen (wethouder, voorzitter), Marjon Dankkaart (afdelingshoofd Onderwijs en Welzijn), Cees de Heer (afdeling Onderwijs en Welzijn), Joost Heystek (lid College van Bestuur Kalsbeek College), Bottsje de Hoop (beleidsmedewerker Stichting Klasse), Marion Meijer (directeur Praktijkschool Woerden), Jeroen van Walstijn (stafmedewerker Minkema College) en Daan Zwaneveld (voorzitter College van Bestuur Kalsbeek College)

Afwezig: Siebe Sneep (wegens privé-omstandigheden)

Kopie aan: Archief,

Vergadering d.d.: 1 november 2010

Opgemaakt d.d.:

Steller: Cees de Heer

Opmerkingen leidinggevende:

CONCEPT 10 NOVEMBER 2010

Actie door:	Verslag:
	<p>LEESWIJZER</p> <p>Het verslag is als volgt opgebouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introductie en conclusie - Standpunten en visie scholen - Standpunt en reactie gemeente <p>Introductie</p> <p>Deze vraag stond centraal op de bijeenkomst:</p> <p>‘Is het wenselijk om een gebouwgroote voor het voortgezet onderwijs in Woerden vast te leggen?’</p> <p>De vraag koppelen wij aan het vernieuwen van het convenant voor het beperken van de leerlingenstromen (<i>Stratego</i>) rondom de gemeente Utrecht. De gemeenten Utrecht en Woerden onderzoeken en presenteren in januari een voorstel hierover aan de provincie en de gemeenten in de regio Utrecht. Het is dus niet alleen een onderwerp dat te maken heeft met stenen en m2, maar ook ‘Staan we met onze rug naar de gemeente Utrecht?’</p> <p>Het tijdschema dat in de uitnodigingsbrief (10U.417403) beschreven is, is ambitieus. Dit is ambitieus omdat wij ruim voor de periode van aanmelding van leerlingen voor het nieuwe schooljaar (2011-2012) willen weten waar scholen en gemeente rekening mee moeten houden bij de huisvesting van het onderwijs.</p> <p>De gemeente heeft de bijeenkomst georganiseerd vanuit haar verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting.</p>

Vergadering d.d.: 1 november 2010

Onderwerp : regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden & maximale gebouwgroote voortgezet onderwijs

Actie door:	Verslag:
	<p>Conclusie De gemeente zoekt nadrukkelijk naar consensus, en betreft het onderwijs zoveel als mogelijk is bij het opstellen van haar standpunten. Aan het eind van de bijeenkomst hebben wij geen gezamenlijke conclusie kunnen trekken. De materie is hiervoor te weerbarstig. We hebben verkend waar een ieder staat. Dit is een goede basis voor de volgende stappen in het proces. Om te beginnen met de discussie in en met de raad op 1 december.</p> <p>STANDPUNTEN EN VISIE VAN DE SCHOLEN GEUIT OP DE BIJEENKOMST</p> <p>Minkema College Het Minkema College accepteert een maximale gebouwgroote voor 2.500 leerlingen. De school moet plaats blijven bieden voor leerlingen uit Woerden en omgeving. Het Minkema College is bereid om een voorkeursbeleid te formuleren. Kinderen uit Woerden en omliggende gemeenten krijgen voorrang boven anderen. Dit is inclusief Vleuten en De Meern. In 2010 komt 15 procent van het totaal aantal leerlingen uit deze twee verstedelijkte dorpen. Als er dan nog plaats is, zijn leerlingen uit Leidsche Rijn welkom. Leerlingen uit het 'oude Utrecht', ten Westen van de A2 worden niet meer toegelaten. Overigens werft het Minkema op dit moment niet actief in de gemeente Utrecht.</p> <p>Kalsbeek College Het Kalsbeek College stelt dat er binnen de gemeente Woerden plaats is voor twee grote en levenskrachtige scholengemeenschappen, die elkaar niet in de weg zitten. De school vraagt zich af daarom af wat de gemeente bedoelt in de uitnodigingsbrief met 'de scheefgroei in de huisvestingsbehoefte van Kalsbeek College en Minkema College (...) te herstellen.' Dit gesuggereerde evenwicht is er volgens het Kalsbeek College maar in één jaar geweest: in 2006. Daarvoor was het Minkema College groter, na 2006 het Kalsbeek College. Als gekeken wordt naar de verdeling van het aantal leerlingen in het primair onderwijs tussen openbaar en bijzonder, dan is er ook geen evenwicht. In tegendeel, slechts 10 procent van de leerlingen zit op een openbare basisschool.</p> <p>Het Kalsbeek vindt dat bij het toekennen van huisvestingsvoorzieningen de actuele prognose leidend moet zijn bij het vaststellen van de maximale gebouwgroote. Het vraagt zich wel af zich welke prognose moet worden gebruikt: de prognose van de besturenraad, of de prognose van de gemeente?</p> <p>In Zeist heeft een school op haar website geschreven dat ze niet meer leerlingen dan 1.200 aanneemt. Het Kalsbeek wil zich niet vastleggen op een maximaal aantal leerlingen. Alle leerlingen die zich aanmelden zijn in beginsel welkom op de school.</p> <p>Praktijkschool Woerden De Praktijkschool wil leerlingen van buiten Woerden een plaats op haar school blijven bieden.</p> <p>De Praktijkschool constateert dat de toename van het totaal aantal leerlingen in Woerden is te wijten aan de groei van de gemeente Utrecht. Volgens haar neemt het Kalsbeek meer zorgleerlingen aan dan voorheen. Dit verklaart ook een gedeelte van de groei. Als deze leerlingen worden 'weggelaten' dan is het leerlingaantal in Woerden over de jaren heen stabiel gebleven.</p>

Vergadering d.d.: 1 november 2010

Onderwerp : regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden & maximale gebouwgrootte voortgezet onderwijs

Actie door:	Verslag:
	<p>Stichting Klasse</p> <p>Stichting Klasse bevestigt de trend in de leerlingenprognose die wij hanteren voor de onderwijshuisvesting: in alle voedingsgebieden is sprake van het stabiel blijven van het aantal kinderen en/of een daling. Alleen in de gemeente Utrecht is er sprake van groei van de bevolking door de grootschalige nieuwbouw. Stichting Klasse heeft in het verleden overwogen de uitbreiding van lokalen zelf te financieren toen dat wettelijk nog was toegestaan. Dat is een mogelijkheid voor het voortgezet onderwijs in Woerden als de gemeente niet (meer) m2 wil bekostigen.</p> <p><i>(Na afloop van de bijeenkomst heeft Stichting Klasse de volgende tekst hierover opgestuurd.</i></p> <p><i>Een gemeente ging – als economische eigenaar van het pand – onder voorwaarden akkoord met het overlegde bouwplan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>In het geval het gebouw niet meer bij het schoolbestuur in gebruik is, ziet het schoolbestuur af van elke (financiële) vergoeding als compensatie voor de investering uit eigen middelen met betrekking tot deze verbouwing/uitbreiding.</i> - <i>Alle extra kosten die direct of indirect met deze verbouwing /uitbreiding hebben te maken komen voor rekening van het schoolbestuur</i> - <i>Het schoolbestuur ziet definitief af van het indienen van elke aanvraag voor een huisvestingsprogramma die (ook) betrekking heeft op deze uitbreiding / verbouwing</i> <p><i>Deze voorwaarden waren voor Stichting Klasse reden om van de bouwplannen af te zien. Het risico was voor haar te groot.</i></p> <p>GEMEENTE: STANDPUNT EN REACTIES</p> <p>Woerden voelt zich solidair met de gemeente Utrecht en de regio. Het is niet gewenst dat leerlingen 'waar weinig mee aan de hand is' naar scholen gaan in de randgemeenten, en leerlingen die meer aandacht en zorg nodig hebben in Utrecht op school blijven. Scholen in Utrecht moeten op dat punt een evenwichtige samenstelling hebben. Dit kan betekenen dat leerlingen die wonen op het grondgebied van de voormalige gemeente Vleuten-De Meern niet meer welkom zijn in Woerden. Woerden wil af van een uitzonderingspositie binnen Stratego voor deze groep. We kijken naar de huidige gemeentegrenzen. Vleuten-De Meern bestaat niet meer als we kijken naar populatie, bebouwing of voorzieningen. Het moeten afzien van leerlingen uit de gemeente Utrecht is voor het Minkema College niet realistisch. Bovendien laten ouders en kinderen zich niet afschrikken door de gemeentegrenzen. Het is voor de keuze van een school door ouders en leerlingen het belangrijkste dat de school in de buurt is qua afstand, verbinding en tijd.</p> <p>De gemeente gaat in de nabije toekomst anders om dan nu met onderwijshuisvesting: geen tijdelijke locaties meer –dat is kapitaalvernietiging -, en efficiënter gebruik maken van <i>bestaande</i> gemeentelijke en onderwijsgebouwen, waaronder ook noodlokalen. Dit laatste sluit aan op een opmerking van het Kalsbeek dat noodlokalen gemakkelijker dan nu moeten kunnen worden verplaatst.</p> <p>Wat is eigenlijk het probleem willen de scholen weten? De gemeente wil niet investeren in krimp en leegstand. Alleen vanuit Utrecht is op de langere termijn groei voorspeld (woningbouw Leidsche Rijn en Rijnenburg.) De gemeente krijgt daarnaast te weinig middelen van het rijk het onderwijs te huisvesten, en wil mede daarom van tevoren weten wat haar aan investeringen en lasten voor een langere periode te wachten staat. De scholen vragen zich af of het bedrag per leerling aan gemeentelijke huisvestingskosten - € 1.600 – dat in de Stratego-notitie staat juist is.</p>

Vergadering d.d.: 1 november 2010

Onderwerp : regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden & maximale gebouwgroote voortgezet onderwijs

Actie door:	Verslag:
	<p><i>(Dit bedrag is juist, en is gebaseerd op tijdelijke huisvesting voor een korte periode: versnelde afschrijving.)</i></p> <p>De gemeente zoekt uit wat ze in totaal jaarlijks aan rente plus aflossing kwijt is voor bestaande investeringen in het voortgezet onderwijs, plus de geplande investeringen van ruim € 30.000.000. Dit bedrag moet vervolgens worden gedeeld door het aantal leerlingen om het bedrag per leerling te bepalen. De inkomsten van de gemeente uit het gemeentefonds zijn € 450 per leerling in het voortgezet onderwijs.</p> <p>De gemeente heeft het idee dat er op dit moment een verdringing plaats vindt van Woerdense leerlingen door leerlingen uit Utrecht. Ouders die in het verleden wellicht hadden gekozen voor het Minkema College, kiezen nu voor het Kalsbeek College omdat de veranderde samenstelling van het Minkema College door de Utrechtse instroom hen niet aanstaat. Dit is een veronderstelling. De scholen zetten hier hun vraagtekens bij. Feit is wel dat in vergelijking met vorig jaar het aantal leerlingen uit Woerden op het Minkema met 45 is afgenomen, en op het Kalsbeek met 75 leerlingen is toegenomen. Het aantal leerlingen uit Utrecht daarentegen is op het Minkema met 105 toegenomen. Op het Kalsbeek is het aantal Utrechtse leerlingen iets gedaald. Vandaar dat de gemeente het in de stukken heeft over het herstel van het evenwicht. Wellicht moeten we het hebben over het terugbrengen van het toenemende verschil in huisvestingsbehoefte van de beide scholen?</p> <p>Hoe bepaal je de maximale gebouwgroote? Dat kan de bestaande permanente bouw zijn plus/of de nog niet gerealiseerde nieuwbouwplannen (Praktijkschool en Minkema) en dat is het dan. Voor het Kalsbeek kan het anders gaan. Het Kalsbeek heeft over een langere periode –maar wel tijdelijk – extra m2 nodig. Een oplossing kan zijn de huidige permanente en tijdelijke m2 vast te leggen als de grootte voor onbepaalde tijd, plus een grootte voor bijvoorbeeld 10 jaar in (een) sobere gebouw(en.) Het blijven suggesties over de vorm en inhoud, niet over het principe. Dat staat voor de gemeente vast.</p> <p>Als voorbeeld. De gemeente De Bilt kent maximale gebouwgroottes. Deze worden bepaald als een school op basis van de prognose een aanvraag indient bij gemeente. Op dat moment wordt gezegd: 'U krijgt nu permanente uitbreiding om (bijvoorbeeld) 1.000 leerlingen te kunnen huisvesten. Uw maximale gebouwgroote is dan 1.000 leerlingen. En daar blijft het bij.'</p> <p>--</p> <p>Hieronder de reactie van het Minkema College op het verslag van de bijeenkomst van 1 november.</p> <p>Wat opvalt is dat in het verslag elementen zijn toegevoegd die tijdens de vergadering niet aan de orde zijn gekomen. Daarmee verliest het geschrevene het karakter van een gespreksverslag.</p> <p>Eerst de inbreng van het Minkema College.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben aangegeven dat de maximale schoolgroote ongeveer 2500 leerlingen zal zijn. Logisch is uit te gaan van de schoolgroote waarvoor is gebouwd. Zowel voor het Minkema Collge VMBO als voor de nieuw te bouwen locatie Havo/vwo moet dat makkelijk zijn vast te stellen. Wat dan nog wel moet gebeuren. • Percentages en termen als "verstedelijkte dorpen" zijn door mij niet gebruikt. • "Oud Utrecht ten westen van de A2" bestaat niet. De term is ook niet door mij gebezigd.

Vergadering d.d.: 1 november 2010

Onderwerp : regionale onderwijsfunctie gemeente Woerden & maximale gebouwgroote voortgezet onderwijs

Actie door:	Verslag:
	<ul style="list-style-type: none"> • Wat gemist wordt ..... <ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor het feit dat een raadsbesluit na de open dagen plaatsvindt. • Onze opmerking dat het voorliggende stuk geen duidelijke grens definieert op basis waarvan leerlingen wel en niet automatisch toegelaten kunnen worden. Om voor de hand liggende redenen is de definiering van een grens voor het Minkema College van belang bij het bepalen van een antwoord op de vraag of wij met het voorstel kunnen instemmen. • De verwachting van het Minkema College dat gemeente en de scholen van VO in Woerden hierover nader tot overleg komen. <p>Gedeelte "Gemeente: standpunt en reacties".</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het hier beschreven standpunt van de gemeente "Dat betekent dat leerlingen die wonen op het grondgebied van de toemalige gemeente Vleuten-De Meern niet meer welkom zijn in Woerden" is tijdens de bewuste vergadering niet geuit en hoort om die reden niet in het verslag te worden opgenomen. Als Minkema College moeten wij ons beraden op een dergelijk standpunt. <p>Hieronder de reactie van het <u>Kalsbeek College</u> op het verslag van de bijeenkomst van 1 november.</p> <p><u>Pag. 2:</u> onder "Kalsbeek College" laatst volzin graag als volgt wijzigen: Alle leerlingen die zich <i>vanuit het historisch en natuurlijk voedingsgebied</i> aanmelden zijn in beginsel welkom op de school.</p> <p><u>Pag. 4:</u> na de eerste alinea graag toevoegen: Het Kalsbeek College noemt een bedrag van ± €300,- per leerling, uitgaande van de huurprijs voor de bestaande containerlokalen als tijdelijke huisvesting, zonder berekening van grondkosten.</p> <p><u>Pag. 4:</u> na de tweede alinea graag toevoegen: Op een vraag van de scholen hoe de gemeente staat tegenover doordecentralisatie geeft de gemeente aan hier in beginsel niet onwelwillend tegenover te staan, maar de voorbereiding en besluitvorming zal een langdurig en zorgvuldig proces vergen.</p> <p>Het Kalsbeek College vraagt naar de mogelijkheid van co-financiering bij de keuze van de vorm en plaats voor tijdelijke huisvesting. De gemeente geeft aan hier geen voorstander van te zijn.</p> <p><u>Pag. 4:</u> derde alinea Voorgesteld wordt de laatste volzin te schrappen, omdat het begrip "evenwicht" al eerder in dezelfde alinea wordt toegelicht.</p>
CH/SN10068 / gew. 17-11-10	